

REMISSYTTRANDE

2024-05-27

FRA beteckning
Dnr 2024FRA441-4

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen, Enheten för
försäkring, pension och myndighetsstyrning

Er handläggare

Ert datum

Er beteckning

2024-02-26

Fi2024/00185

FRA handläggare

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

Fanny Björklund

Promemorian En ny funktion för krishantering vid allvarliga driftstörningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur

Försvarets radioanstalt (FRA) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på förslaget.

Rubrikerna i yttrandet är hämtade från promemorian.

5.2 Kartläggning och 5.3 Behovet av en ny operativ krishanterande funktion

FRA har inget att erinra mot införandet av sådan krisfunktion som föreslås i promemorian. FRA anser dock att den tilltänkta ansvarsfördelningen mellan olika myndigheter behöver förtydligas för att säkerställa en effektiv hantering i händelse av en allvarlig driftstörning till följd av ett cyberangrepp.

FRA delar utredarens uppfattning om att ett cyberangrepp skulle kunna orsaka en allvarlig driftstörning och att ett sådant angrepp inte nödvändigtvis är avgränsat till en enskild sektor. Idag finns en fördjupad samverkan inom cybersäkerhetsområdet genom ett nationellt cybersäkerhetscenter (NCSC)¹ vars uppgifter bl.a. är att koordinera arbetet för att förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra it-incidenter, förmedla råd och stöd avseende

¹ Observera att även andra typer av cyberincidenter kan vara föremål för hantering av NCSC.

hot, sårbarheter och risker och utgöra en nationell plattform för samverkan och informationsutbyte med privata och offentliga aktörer inom cybersäkerhetsområdet.²

I sammanhanget kan konstateras att Regeringskansliet, utöver den promemoria som är föremål för detta remissyttrande, i närtid även har remitterat andra förslag på cybersäkerhetsområdet. Dessa förslag innehåller skilda bedömningar om vilken eller vilka myndigheter som ska ansvara för olika typer av kriser och frågor kopplade till cybersäkerhet, däribland cyberangrepp.

I betänkandet *Nya regler om cybersäkerhet* (SOU 2024:18) föreslår utredaren att MSB ska vara CSIRT-enhet (Computer Security Incident Response Team) enligt NIS2-förordningen.³ Härvid kan nämnas att MSB idag är CSIRT-enhet enligt NIS-förordningen. Det innebär att MSB bedöms vara den myndighet som bl.a. ska övervaka och analysera cyberhot, ta emot incidentrapporter, vidta åtgärder och erbjuda stöd samt upprätta samarbetsförbindelser med relevanta intressenter inom privat och offentlig sektor och bidra till samverkan inom cybersäkerhet.

Det pågår även en översyn av verksamheten inom ramen för NCSC. En utredare fått i uppdrag att lämna förslag på hur en ändamålsenlig och effektiv ledning, organisering och styrning av NCSC ska utformas.⁴ En del av uppdraget är att föreslå hur FRA kan ges ett huvudansvar för att leda samordningen, utvecklingen och genomförandet av centrets verksamhet. Utredaren har föreslagit att NCSC blir en del av FRA och har även bedömt att verksamheten i CSIRT-funktionen CERT-SE hos MSB så snart som möjligt bör föras över till FRA.⁵ FRA har yttrat sig positivt över dessa förslag.⁶

I promemorian som är föremål för detta remissyttrande föreslås en krisfunktion som ska agera operativt vid en allvarlig driftstörning inom den finansiella sektorn. I förslaget framgår inte tydligt hur den förordade krisfunktionens operativa arbete, för det fall den allvarliga driftstörningen orsakas av ett cyberangrepp, ska förhålla sig till de andra förslagen om ansvarsfördelning på cybersäkerhetsområdet som redogjorts för ovan. Enligt FRA är det viktigt att det operativa ansvaret som krisfunktionen föreslås ha definieras och avgränsas till att hantera den allvarliga driftstörningen inom den finansiella sektorn.

I en hantering av en störning i den finansiella sektorn som beror på ett cyberangrepp kommer samverkan mellan den föreslagna funktionen och NCSC bli central, inte minst för att möjliggöra en effektiv hantering av ett cyberangrepp som orsakar driftstörningar i flera sektorer. Ett förtydligande av den föreslagna funktionens arbetsuppgifter och ansvarsområde är viktigt för att hanteringen av ett cyberangrepp ska kunna ske effektivt och ändamålsenligt.

² Regeringsbeslut av den 10 december 2020 med diarienummer Fö2019/01330.

³ SOU 2024:18 s. 299 f.

⁴ Uppdrag med diarienummer Fö2023/01606.

⁵ *Ett nytt Nationellt cybersäkerhetscenter – Ändamålsenliga och effektiva former för ledning, organisering och styrning*, Del I, s. 37 och 43.

⁶ FRA:s remissyttrande av den 24 maj 2024 över *Ett nytt Nationellt cybersäkerhetscenter – Ändamålsenliga och effektiva former för ledning, organisering och styrning*, Del I med diarienummer 2024FRA660–2.

6.9 Tystnadsplikt och sekretess

När det gäller förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslag (2009:400), OSL, behandlas inte frågan om några av de uppgifter som kan komma i fråga kan komma att omfattas av sekretess för säkerhets- eller bevakningsåtgärder enligt 18 kap. 8 § OSL och eventuella följder av detta. Exempelvis skiljer sig sekretesstiden i den föreslagna 15 kap. 1 a § OSL mot sekretesstiden i 18 kap. 8 § OSL. I 15 kap. 1 a § OSL anges att sekretessen för en uppgift i en allmän handling ska gälla i högst 40 år medan det i 18 kap. 8 § OSL inte finns någon sådan tid angiven. Uppgifter i incidentrapporter på cybersäkerhetsområdet omfattas normalt av sekretess enligt 18 kap. 8 § OSL (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs dom den 29 juni 2021 i mål nr 2144-21).

Som ovan nämnt delar FRA utredarens uppfattning om att ett cyberangrepp skulle kunna orsaka en allvarlig driftstörning. Därmed skulle sekretess för säkerhets- eller bevakningsåtgärder enligt 18 kap. 8 § OSL kunna komma i fråga. Det kan därför enligt FRA finnas anledning att i det fortsatta lagstiftningsarbetet genomföra en djupare analys av regleringens förhållande till bestämmelserna i OSL.

Allmänt om FRA

FRA är en civil myndighet under Förvarsdepartementet med ca 1 000 anställda. FRA är en del av svensk underrättelsetjänst med uppgift att bedriva försvarsunderrättelseverksamhet till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet. Inom försvarsunderrättelseverksamheten ska FRA bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och till lagen anslutande förordning.

FRA bedriver signalspaning i syfte att kartlägga bl.a. yttre militära hot, internationell terrorism, allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer, främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen och övriga internationella företeelser som har betydelse för svensk utrikes-, säkerhets-, och försvarspolitik. All signalspaning är riktad mot utländska förhållanden och sker på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet, Förvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten. Uppdragsgivarna är fortlöpande i behov av underrättelserapportering och signalspaningsverksamheten bidrar kontinuerligt till att skydda Sverige och svenska intressen.

FRA bedriver även teknisk informationssäkerhetsverksamhet. FRA ska ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet. FRA får efter begäran stödja sådana statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt hänseende. FRA ska särskilt kunna stödja insatser vid nationella kriser med IT-inslag, medverka till identifiering av inblandade aktörer vid IT-relaterade hot mot samhällsviktiga system, genomföra it-säkerhetsanalyser, och ge annat tekniskt stöd.

REMISSYTTRANDE

Uppgifter rörande FRA:s verksamhet omfattas i stora delar av sekretess bl.a. enligt 15 kap. 2 § och 18 kap. 8 § OSL.

I detta ärende har biträdande chefsjuristen Jessica Sjöstrand beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit juristen Fanny Björklund (C JUR:s kansli/rättsenheten), tillika föredragande.

Försvarets radioanstalt

Jessica Sjöstrand

Fanny Björklund

REMISSYTTRANDE

Sändlista

Externt för kännedom

Försvarsdepartementet/ECH

Försvarsdepartementet/EFU

Försvarsdepartementet/Rättssekretariatet

Internt FRA

GD

ÖD

Chefsjuristen

Biträdande chefsjuristen

C GD:s stab

C KOM

AC

C JUR:s kansli/C Rätts